

Afgiftekantoor
1700 Dilbeek 1

Driemaandelijke
nieuwsbrief van de
werkgroep
STRAATKINDEREN
VAN ALAGOINHAS

1e trimester 2000
4e jaargang nr. 1

V.U. Piet Paul
Zonnekouter 16
1700 DILBEEK

Pastoral do Menor

Nieuwsbrief

België-Belgique
P.B.
1700 Dilbeek 1
2/2788

Itterbeek, maart 2000.

Beste Vrienden van Freddy,

Het jaar 2000 werd met heel wat heisa ingezet. Als we het commentaar in de meeste media mogen geloven, staan we met zijn allen voor de poort van een echt luilekkerland. In de komende eeuw worden volgens hen, om zo te zeggen al onze dromen waar.

Wie zijn ogen en oren de kost geeft weet wel beter. De kans is groot dat er voor wie in 1999 niet aan de bak kwam, ook in 2000 niet veel zal overschieten.

Dit geldt niet alleen voor onze eigen straat en ons eigen dorp, maar nog veel meer op wereldvlak.

Spijtig genoeg is er niet veel veranderd in de houding van de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor deze stand van zaken. Het verschil in welzijn tussen Noord en Zuid, tussen rijk en arm, is zeker niet kleiner geworden.

Gelukkig zijn er nog mensen zoals Freddy, die er alles voor over hebben om ook de allerarmsten een eerlijke kans te geven. Ieder van U kent zijn werk en wat hij in Alagoinhas reeds wist te verwezenlijken.

Wij hopen dan ook dat U hem verder zal blijven steunen en aldus op uw manier een steentje wil bijdragen tot een rechtvaardigere en betere wereld.

de Redactie

Wergroep Missio Itterbeek
22^e Project BRAZILIE
Raad het Plaatje
voor
Wandelaars & Fietzers
ten voordele van
**Lieve BUYST &
Freddy GOVEN**

Zondag 30 april '00
Vertrek om 14u00
Parochielokalen, Plankenstraat 23
Sint-Anna-Pede - Itterbeek

Het jubeljaar 2000

Met 6 miljard mensen stappen wij het jaar 2000 na Christus in. Nu de 21^e eeuw begint wonen er op aarde dubbel zoveel mensen als in 1960. India alleen telt 1 miljard inwoners. China 1,2 miljard. De wereldbevolking blijft maar aangroeien: in 2050 zullen wij met 9 miljard zijn. In datzelfde jaar, het midden van de nieuwe eeuw, zal Azië meer dan de helft van de wereldbevolking uitmaken, terwijl Afrika meer inwoners zal tellen dan Europa en Noord-Amerika samen.

Men kan, zelfs in dit Internet tijdperk, onze planeet nog moeilijk een dorp noemen. Maar zou het een dorp zijn met 100 inwoners dan zouden er in dat dorp ca. 5 Noord-Amerikanen wonen, 8 Latijns-Amerikanen, 10 Oost- en West-Europeanen, 5 uit de voormalige Sovjet-Unie, 12 Afrikanen en 58 Aziaten. Er zouden 30 blanken en 70 kleurlingen wonen. 52 vrouwen en 48 mannen. 80 van hen zouden in een hut of iets in die aard wonen. 70 van hen zouden niet kunnen lezen of schrijven. Eén heeft er een hogere opleiding gehad, één is er in het bezit van een computer, 14 zijn ongeschoold, 7 hebben één of meerdere auto's. In dat dorp zouden 33 kinderen zijn. Zes mensen bezitten 59% van het totaal vermogen en 5 van hen zouden Noord-Amerikanen zijn. Vijftig zijn ondervoed.

Op de 6 miljard inwoners, die onze planeet bevolken, leven er 3 miljard met minder dan 2 dollar per dag. De armoede en sociale ongelijkheid nemen bliksemsnel toe: tussen de rijkste 5% en de armste 5% bedraagt het verschil in inkomsten vandaag 74 tegen één, tegenover 30 tegen één in 1960.

Het fortuin van de 200 rijkste mensen op aarde is groter dan de gezamenlijke inkomsten van 41% (2,3 miljard) van de wereldbevolking. Het patrimonium van de 3 meest gefortuneerden der aarde overtreft het bruto nationaal product van de 35 armste landen.

Aan wapens wordt veel meer geld besteed dan aan gezondheidszorg en opvoeding. Het Internationaal Instituut voor Strategische Schulden schat de totale omzet op de wapenmarkt voor 1998 op 2120 miljard dollar. De buitenlandse schulden van de landen in het Zuiden (Derde wereld) is vandaag opgelopen tot meer dan 2100 miljard.

Naast het raderwerk van de armoede is er de vervuiling, de ontbossing, de verwoestijning, het geweld, integrisme en nationalisme, de wereldwijde corruptie.

Zou de wereld een dorp zijn van 100 inwoners, dan zouden er ca. 33 christenen zijn, 18 moslims, 13 Hindoes, 6 boeddhisten, 5 atheïsten en 25 andere...

(uit « LICHTER » - Driemaandelijks informatieblad van Wereld-Missiehulp vzw)

De Schande van de Kinderarbeid

"Ik zou heel graag willen verder studeren, maar in april word ik 15 jaar en val ik buiten het programma. Er zal dan niks anders opzitten dan terug aan het werk te gaan in de steenkapperij. Ik ben ook bedroefd omdat ik dan mijn schoolkameraden niet meer zal terugzien." (Alex Barreto de Silva, 4e leerjaar van het lager onderwijs, Conceição do Coité, binnenland van Bahia) "Vroeger hield ik mij alleen bezig met het verkappen van grote natuurstenen tot kiezelsteentjes voor de bouwindustrie, ik kon nauwelijks lezen of schrijven, nu heb ik leren lezen, ik hou van rekenen en ik heb leren borduren en naaien. Ik ben 15 jaar geworden in juni vorig jaar en daardoor kon ik niet verder leren in het programma. Ik ben du noodgedwongen teruggekeerd naar de steenkapperij." (Maria Rosa de Jezus, vijfde leerjaar van het lager onderwijs, Retirolândia, binnenland van Bahia)

Het zijn maar enkele van de getuigenissen van jongeren die enkele weken geleden verschenen in een vierdelige artikelenreeks over kinderarbeid in de krant "A Tarde" hier in Salvador. Volgens die krant zouden er in heel Brazilië ongeveer 2,5 miljoen kinderen tussen 5 en 14 jaar voltijds werken; in de staat Bahia alleen zouden er dat ongeveer 800.000 zijn. Het is een gevolg van de sociale toestanden in het land en van de grote ongelijkheid tussen de inkomens van de ongeveer 160 miljoen Brazilianen. Van dit totaal leven ongeveer 50 miljoen mensen (30%) in absolute armoede. Tien miljoen families moeten het stellen met een maandinkomen van maximaal 80 Real (ongeveer 1.800 Bfr.). In het Nationaal Congres in de hoofdstad Brasilia werd een « Speciale gemengde Commissie ter Bestrijding van de Armoede » opgericht. Deze commissie berekende dat de armoede grotendeels zou uitgeroeid kunnen worden indien de regering 3,8% van het Bruto Nationaal Product zou investeren in armoedebestrijding. In absolute cijfers betekent dit ongeveer 30 miljard Real (ongeveer 660 miljard Bfr.), een bedrag dat overeenkomt met een derde van het totaal dat de Braziliaanse regering vorig jaar uitgaf voor de betalingen aan de banken (die ook vorig jaar weer grote winsten maakten) van de interesten op de openbare schuld.

Kinderen en jongeren worden al vroeg ingeschakeld om bij te dragen tot het gezinsinkomen. In het binnenland van Bahia, niet eens zo ver van de hoofdstad Salvador, kan je kinderen tussen 6 en 14 jaar zien werken in een schroeiend hete en stofferige omgeving in de zogenaamde steenkapperijen of op de sisalplantages. Op de steenkapperijen worden grote stenen met beitel en hamer kleingekapt tot kiezelstenen die gebruikt worden in de bouwindustrie. Dit gebeurt in de meest onmenselijke omstandigheden en zonder enige beschermkledij of aangepast materiaal. De sisalplant wordt geteeld om van de vezels koorden, tapijten, manden en andere gebruiksproducten te maken. Kinderen worden ingezet bij het rooien van de plant die met haar scherpe randen een gevaar vormt voor de onbeschermden kinderhanden.

Nélson da Silva Souza, beter bekend onder de bijnaam Cota in zijn dorp Conceição do Coité (210 km. van Salvador) is 17 jaar en zijn droom is ooit leraar te kunnen worden. Maar de dagelijkse realiteit ziet er anders uit voor hem. Van 7 uur 's morgens tot zonsondergang kapt hij stenen tot kiezel, de hele dag door. Voor elk blik van 5 kilo kiezel krijgt hij 0,22 Real (ongeveer 5 Bfr.). Op één dag slaagt hij erin maximaal 4 blikken vol te krijgen, wat hem een dagloon oplevert van amper 20 Bfr. In de lokale handel worden diezelfde 5 kilo verkocht tegen 1,5 Real (ongeveer 33 Bfr.)...

Sinds 1995 doet de regering schuchtere pogingen om de slavenarbeid van de kinderen te bestrijden. Er werd een « Staatscommissie ter Voorkoming en Bestrijding van Kinderarbeid » (Competi) opgericht. Deze commissie bestaat uit een partnerschap van federale en deelstaatsse staatssecretariaten en diverse niet-gouvernementele organisaties met hulp van UNICEF en de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Er werd gestart met een « Programma ter Voorkoming en Bestrijding van Kinderarbeid »(Potri), het "programma" waar de twee jongeren in het begin van dit artikel naar verwezen. Om de kinderen op de schoolbanken te houden werd de schoolbeurs in het leven geroepen. Die beurs heeft een waarde van 50 Real (ongeveer 1.100 Bfr.) per maand, waarvan de helft naar het gemeentebestuur gaat voor de financiering van het onderwijs (dat in dit geval de hele dag bestrijkt en niet zoals gebruikelijk in Brazilië slechts een halve dag) en de andere helft naar de gezinnen. Deze beurs wordt toegekend aan alle kinderen tussen 7 en 15 jaar die geregeld naar school gaan (een afwezigheidsgraad tot maximaal 20% wordt getolereerd) tot een maximum van 6 rechthebbenden per gezin. Wie 15 jaar wordt, valt onherroepelijk uit de boot, zoals bovengenoemde jongeren konden ondervinden. De meeste onder hen keren terug daarheen van waar ze gekomen zijn, nl. de noeste arbeid in de steenkapperijen of op de sisalplantages.

Sinds de invoering van het programma in 1996 zouden er in de staat Bahia 33.260 kinderen en jongeren van deze maatregel genoten hebben. Momenteel geeft het programma assistentie aan 15.276 gezinnen. Het zijn maar magere cijfers als we ze stellen tegenover de globaliteit van het probleem, maar het is vanzelfsprekend beter dan niets. Momenteel worden er voorstellen gedaan tot uitbreiding van het programma, maar tot nu toe stuit dit op de weigering van de federale regering die budgettaire problemen inroept. Ook moet de corruptie, ingebakken in het Braziliaanse politieke systeem, bestreden worden. Zo staakte het Competi onlangs de overdracht van fondsen van het programma aan het gemeentebestuur van het stadje Queimadas omdat ontdekt werd dat 50.000 Real (1.1200.000 Bfr.) van de overgemaakte fondsen gestort werden op de privé-rekening van de burgemeester. Mogelijke corruptie in twee andere gemeenten wordt nog onderzocht.

Een bijkomend probleem bij de bestrijding van de kinderarbeid is, volgens de aan het programma verbonden medewerkers, veeleer verbonden met de cultuur; mensen op het platteland vinden het normaal dat kinderen van jongsaf gaan werken en hun deel tot het gezinsinkomen bijdragen. Ten eerste om economische redenen, het gezinsinkomen is verre van voldoende om in de basisbehoeften van het gezin te voorzien. Maar in de tweede plaats ook omdat de ouders opgegroeid zijn in een sfeer van "Wie niet werkt is lui en is een nietsnut". De ouders van de kinderen van nu zijn ook al werkend opgegroeid, voor hen is dus werken als kind normaal. Volgens hun denkpatroon is kinderarbeid veeleer een oplossing voor hun armoede, dan een probleem. Op papier heeft Brazilië de conventies 138 en 182 van de Nationale Arbeidsorganisatie, die kinderarbeid verbieden, goedgekeurd, maar zoals nogal dikwijls in dit land, stellen we ook hier een grote afstand vast tussen wet en realiteit. De middelen ter bestrijding van de kinderarbeid en van de armoede in het algemeen ontbreken niet. Wat wel ontbreekt, is de politieke wil om er iets aan te doen en om de algemeen verspreide corruptie, waardoor veel geld terecht komt in de portemonnee van wie het niet nodig heeft, uit te roeien. Terwijl de staat tekortschiet in zijn taak van het scheppen van solidariteit tussen de sterken en de zwakken, nemen niet-gouvernementele organisaties en caritatieve instellingen zijn rol over, in een poging om de grootste noden van de meest behoeftigen te lenigen. Maar zonder politieke actie en steun lijkt het eerder dweilen met de kraan open.

Guy De Nocker/Salvador de Bahia – februari 2000

Pastoral do Menor de Alagoinhas

BR 101, Km 101 - Caixa Postal 48
48100-000 - Alagoinhas - Bahia
Fone (075) 422-1948
Fax (075) 422-2362
C.G.C. 16.130.585/0001-02
Insc. Estadual 37.186.366-NO

Alagoinhas, 2 maart 2000

Aan alle goede Vrienden,

Hier zijn we dan weer met het eerste briefje van dit nieuwe jaar 2000. (ook al is het dan weeral twee maand oud). Einde januari hielden we, zoals de laatste acht jaar al onze gewoonte werd, de pedagogische voorbereidingsweek voor alle werkrachten – van de eenvoudigste landbewerker tot het verstandigste directielid dat we rijk zijn – want in het werk beschouwen we elke werknemer als een "ware opvoeder" in het omgaan met onze kinderen, tieners en jongeren. Nadien hield iedere afdeling nog afzonderlijk haar planningsweek en vanaf 7 februari herbegon dan bij ons het nieuwe schooljaar, veertien dagen vroeger dan het officieel onderwijs. Vanaf morgenmiddag is het weer eens carnavalverlof, tot volgende week woensdagmorgen. Bij het officiële onderwijs zal dat nog een paar dagen later worden.

In een volgend schrijven vertel ik dan wel wat meer over het reilen en zeilen van onze verschillende afdelingen. Ik wil het nu wel wat korter houden. Ik heb namelijk de indruk dat er voor dit nummer heel wat materiaal voorhanden is en daarom wil ik niet veel ruimte in beslag nemen. Vooral (en dan is dit wel mijn iet of wat laat nieuwjaarsgeschenk voor jullie allen) omdat ik er dit jaar bij zal zijn met de voettocht, eind april. Het zal een kort bezoek worden, maar ik wil er bij zijn en zeker ook onzen Erik een paar keer ontmoeten. Daarna, al in de maand mei, begin ik dan aan een "sabbatjaar". Mijn batterijen zijn ver leeg. Bijna 30 jaar priester, 25 jaar Brazilië, 15 jaar "Pastoral do Menor de Alagoinhas" en nog heel wat andere verantwoordelijkheden. Het is dus de tijd om even te gaan evalueren, te rusten en dan...verder te doen. We blijven zeker met mekaar in contact langs dit blaadje; ik blijf verder in contact met de "Pastoral" langs telefoon, fax en e-mail, maar dan vanop afstand. In die zin blijf ik zeker op jullie hulp rekenen, ook financieel. Hoogst waarschijnlijk (ik wacht alleen nog op het laatste teken van akkoord zijn) ga ik voor acht maanden het leven meemaken van de mensen in het bisdom "Rio Branco" in Roraima-Amazonegebied, aan de grens met Venezuela. De bossen(?) in, met de kleine landbouwer en met de Yanomani-indianen. Volgend jaar, tussen maart en juni kom ik dan in "echt" verlof. Als tijdens mijn kort verblijf in Europa enkele mensen mij absoluut zouden willen zien, dan graag een seintje langs mijn ouders om. Of het contact zal lukken kan ik spijtig genoeg nu niet bevestigen. Aller interessantst zou zijn dat jullie allemaal naar de voettocht zouden komen. Dan zien we mekaar daar dan toch al zeker en vast.

Toch maak ik nog graag gebruik van deze gelegenheid om in dit schrijven mijn oprechte dank uit te spreken ten overstaan van jullie allen om hetgeen jullie samen hebben gerealiseerd ter gelegenheid van de "9^e Kerstmarkt van Itterbeek" in december jl. Dank aan alle mensen die zich belangeloos en grootmoedig hebben ingezet, hetzij als medewerker, hetzij als bezoeker en dit allemaal omwille van onze kinderen en tieners. Proficiat!!! Ik richt mij ook heel in het bijzonder tot de leden van de "RIV" – "Raad van Itterbeekse Verenigingen"!!! En, last but not least, een heel spontaan en uit het hart opborrelend "DANK U WEL!" voor de onvermoeibare en steeds tot inzet bereide Joris Lissens die zó maar, gratis en voor niks, op een zekere dag, heel lang geleden, mijn persoonlijke vriend is geworden.

Beste mensen, zó, dat is dan weer dit schrijven geworden. Ik neem nu weer afscheid van jullie allen maar zeker en vast niet alvorens jullie nog eens toe te roepen: "Tot straks op de voettocht!". En indien dit onmogelijk zou zijn, dan zeker wel "Tot in ons volgend nummer!"

Freddy Goven

Priester Freddy Goven - Alagoinhas.
Bahia - Brazilië.

22^e VOET- EN FIETSTOCHT VOOR BRAZILIË TE ITTERBEEK

Op zondag 30 april organiseert de werkgroep MISSIO-Itterbeek haar jaarlijkse « **VOET- EN FIETSTOCHT** » ten voordele van **Lieve Buyst** en **Freddy Goven**, beiden werkzaam als missionaris in Brazilië.

Het vertrek heeft plaats aan de parochielokalen (Plankenstraat 23) te Sint-Anna-Pede.

Wandelaars en fietsers laten zich sponsoren door vrienden, kennissen, burens, familie...die hun tocht voor een bepaald bedrag willen steunen. Sponsorlijsten zijn te bekomen achteraan in de kerken of bij MISSIO (Herdebeekstraat 33 – Tel. 02/569.52.85).

Dit jaar zal deze "Voet- en Fietstocht" een "Raad het Plaatje" worden, namelijk door onderweg te ontdekken waar de foto's genomen werden en ze te rangschikken in de juiste volgorde. Een « tuinset » wordt verloot onder de winnende deelnemers.

Vanaf 13 uur leveren de deelnemers hun peter- en meterlijsten in, alsook het geld van de sponsoring. Wandelaars (7 km.) en fietsers (30 km.) ontvangen allen een reeks plaatjes en de te volgen weg. Wandelaars mogen onmiddellijk vertrekken of in groep, zoals de fietsers, om 14 uur.

De opbrengst van deze tocht gaat volledig naar het werk van onze beide Itterbeekse missionarissen in Brazilië: Lieve Buyst zorgt er vooral voor daklozen, hun opvang en de verbetering van hun lot in Sao Paulo. Freddy Goven bezorgt aan de straatkinderen van Alagoinhas een onderdak, voedsel, vorming en opvoeding.

Of je al dan niet meewandelt, vanaf 15 uur kan je in de parochiale lokalen genieten van lekkere pannenkoeken bij een heerlijke kop koffie of van een boterham met plattekaas of hesp met een stevige pint !

Als 't God belieft zal **Freddy Goven** zelf ook van de partij zijn ! Hartelijk welkom !

DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL

Dank zij uw steun kan "Pastoral do Menor" honderden straatkinderen helpen om een menswaardige plaats te veroveren in de Braziliaanse maatschappij.

Giften voor het straatkinderenproject van Freddy Goven in Alagoinhas kan je best overmaken via een overschrijving of via een permanente opdracht op rekening :

000-0173311-69

van PROMA, Vorstlaan 199 te 1160 Brussel, met volgende vermelding:

PR 63.70.82 Fr. Goven / Braz.

Indien het jaarlijks totaal van je giften minstens 1.000 Fr. bedraagt, ontvang je automatisch een fiscaal attest.

DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL

